

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2022 m. balandžio 7 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkė), Andžej Maciejewski ir Algirdo Taminsko, susipažinusi su 2022 m. balandžio 1 d. paduotu **ieškovės N. J.** kasaciniu skundu dėl Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. sausio 7 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Ieškovė prašė teismo nustatyti jos ir atsakovo H. M žemės sklypų ribas pagal 2016 m. balandžio 15 d. UAB „Geodarbai“ parengtą žemės sklypo planą ir leisti atlikti žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektą be atsakovo sutikimo. Pagal žemės sklypo plane atliktus naujus kadastrinius matavimus žemės sklypų ribos neatitinka anksčiau nustatytų ribų ir faktinio naudojimo, sklypų ribos persidengia.

Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2022 m. sausio 7 d. nutartimi paliko nepakeistą Vilniaus regiono apylinkės teismo 2021 m. liepos 21 d. sprendimą, kuriuo ieškinyje buvo atmestas. Teismas atmetė ieškovės teiginius, kad atsakovas perstatė skiriančią sklypus tvorą į ieškovės sklypo pusę, nes, kaip pažymėjo teismai, tvora ne perstatyta, o atnaujinta. Liudytojų parodymai dėl tvoros atnaujinimo, o ne perstatymo fakto atitinka byloje esančius rašytinius įrodymus, t. y. pateiktas fotofiksacijas, žemės sklypo planus. Sklypų ribų aiškumas pirmosios instancijos teismo sprendime nustatytas ne tik remiantis sklype esančiu statiniu – tvora, tačiau ir šalių paaiškinimais, liudytojų parodymais, įvertinus faktinę situaciją ginčo sklypų ribose išvykstamojo teismo 2021 m. birželio 7 d. posėdžio metu ir įregistruotais kadastriniais duomenimis. Teismai sprendė, kad sklypų riba yra aiški ir nusistovėjusi. 2016 m. balandžio 15 d. UAB „Geodarbai“ parengtas žemės sklypo planas ir atlikti kadastriniai matavimai buvo pateikti patikrai trečiajam asmeniui Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Ukmergės skyriui, kuris patikrines nepatvirtino kadastrinių matavimų duomenų. Todėl teismai rėmėsi atsakovo pateiktais duomenimis, kadangi atsakovo žemės sklypas yra suformuotas ir jame atlikti kadastriniai matavimai, kurie nėra nugrižti ar paneigti.

Ieškovė N. J. kasaciniu skundu prašo panaikinti Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. sausio 7 d. nutartį ir Vilniaus regiono apylinkės teismo 2021 m. liepos 21 d. sprendimą, bei grąžinti bylą nagrinėti iš naujo pirmosios instancijos teismui arba priimti naują sprendimą ir ieškinį tenkinti.

Kasacinis skundas grindžiamas pagrindais, remiantis [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punktu – materialiosios ir proceso teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui, taip pat remiantis [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punktu – skundžiamuose teismų sprendime ir nutartyje nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK 346 straipsnio](#) 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK 347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas [CPK 346 straipsnyje](#), bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą ([CPK 347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Ieškovės N. J. kasaciniame skunde išdėstyti argumentai dėl besiribojančių žemės sklypų savininkų interesų pusiausvyros. Ieškovė nurodo, kad pirmosios instancijos teismas atmesdamas ieškinį skyrė išskirtinį dėmesį atsakovo nuosavybės apsaugai pagal [CK 4.37 straipsnį](#) ir teismų praktikoje suformuluotai taisyklei, kad nustatant žemės sklypų ribas negali mažėti savininko sklypo dydis. Tačiau tai nesuderinama su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo išaiškinimais, kad esant gretimų sklypų ribų neatitikčiams, kiekvienu atveju būtina ieškoti sklypų savininkų interesų pusiausvyros, ir negalima ginti išimtinai vieno savininko teisių kito sklypo savininko interesų sąskaita. Tai prieštarauja teisingumo, protingumo ir sąžiningumo principams ([CK 1.5 straipsnio](#) 4 dalis). Kai atliekant kadastrinius matavimus nustatoma, kad gretimų sklypų plotas skiriasi nuo Nekilnojamojo turto registre įregistruotų sklypų ploto, gretimų sklypų plotas turi būti apskaičiuojamas ir jų riba privalo būti nustatoma taip, kad vienodai suvaržytų kiekvieno jų savininkų teises – abiejų sklypų plotas mažintinas po lygiai, t. y. leistina (ribinė) ploto paklaida taikytina abiem gretimiesiems sklypams (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2009 m. gegužės 29 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-226/2009](#)). Teismo pareiga, atsižvelgiant į ginčo šalių faktiškai valdomus žemės sklypus, turimus dokumentus, netikslumų tarp teisnės ir faktinės žemės sklypo ribos kilimo priežastis, priimti abiem pusėms priimtinausią sprendimą, siekiant, kad nustatoma žemės sklypo riba būtų patogi gretimųjų žemės sklypų savininkams, racionali ir tarnautų geresniam nuosavybės valdymui. Siekdamas šių tikslų, teismas turi vadovautis ginčo šalių interesų pusiausvyros ir teisingumo, protingumo bei sąžiningumo principais ([CK 1.5 straipsnio](#) 4 dalis) (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. gruodžio 19 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-387-248/2019](#); 2015 m. liepos 3 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-443-701/2015](#)).

Ieškovės kasaciniame skunde taip pat nurodyta, kad teismai neįtyrė svarbios aplinkybės, kad parengto žemėtvarkos projekto matininkė D. V. teismui parodė, jog nustatytos ribos neviršys nustatytos paklaidos ir riba tarp ieškovės ir atsakovo sklypų bus atstatyta į 1996 metų matavimų koordinates. Su tuo nesutiko Ukmergės rajono žemėtvarkos skyrius (Nacionalinės žemės tarnybos teritorinis skyrius), tačiau negalėjo pateikti jokių argumentų bei negalėjo nurodyti leistinos paklaidos, o atsakovas išdėstė visiškai abstrakčią poziciją – nenorą judinti pastatytos tvoros. Teismai padarė klaidingą išvadą dėl sklypo ribos aiškumo, kadangi ji negali būti aiški, teisėta ir teisinga, nes yra atmetami ieškovės sklypo matavimai ir 1996 metais nustatyta abipusė riba. Ieškovė dar 1992 metais išsiplirko 0,15 ha žemės sklypą. 1996 metais atlikus kadastrinius matavimus, ieškovės žemės sklypas sumažėjo iki 0,1473 ha. Šis sumažintas sklypo plotas ieškovę tenkino, nes būtent toks plotas ir buvo ilgas

metus nusistovėjęs, t. y. atsakovo iniciatyva įrengta tvora ieškovės žemės sklypas nežymiai sumažėjo, tokia padėtis ilgus metus nusistovėjo. Viskas pasikeitė 2016 metais, kai atsakovas vėl savavališkai perstatė tvorą pastumdamas ją į ieškovės pusę apie 30–40 cm, tai sumažina ieškovės sklypą nuo 0,1473 ha iki 0,1434 ha. Teismai rėmėsi šališkų liudytojų parodymais, kad tvora buvo ne perstatyta, o tik atnaujinta.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliamą tokių teisės klausimų, kurie atitiktų [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiami jame nurodomi kasacinio skundo pagrindai dėl nurodytų teisės normų pažeidimo. Kasacinio skundo argumentais apie nukrypimą nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos nepagrindžiamas nurodomos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos ryšys su skundžiama teismo nutartimi bei nepagrindžiama, kad bylą išnagrinėjęs teismas nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu [CPK 346 straipsnio](#) 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti ([CPK 350 straipsnio](#) 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakant priimti kasacinį skundą, grąžintinas sumokėtas žyminis mokestis ([CPK 350 straipsnio](#) 4 dalis).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti L. B. (*duomenys neskelbtini*) už ieškovę N. J. sumokėtą 75 (septyniasdešimt penkis) Eur žyminį mokestį, kuris sumokėtas 2022 m. balandžio 1 d. AB SEB banke pagal pateiktą mokėjimo nurodymą Nr. 1.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Gražina Davidonienė

Andžej Maciejevski

Algirdas Taminskas